

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefon száma 124.	Feliról: Szerkesztő: Dr. Kiss Pál. FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 23.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Dessewy-tér 7. szám alatt	Hirdetéseket díjazás szerint közlünk
---	--	--	--------------------------------------

Áldozatot

és pártolást kérünk. A magyar munkások ma sztrájkba állanak. Harcolnak a polgárokért is. Kiút a politikai sztrájk. Az ország jövője országának kérdése dől el most. Hogy ebben a harcban, mely annyi küzdelmet és pusztulást, végeredményében azonban gazdagságot és virulást rejt magában, győzedelmeskedhessék a munkásság, szüksége van a polgárok erkölcsi és anyagi támogatására. Minden — fillér, amit erre a célra áldoz bárki is, az ország s a felülről jövő társadalom javát szolgálja. Mindazok, akik a fejlődést, a haladást, a világosságot szeretik, támogatni fogják a makói munkások mozgalmát is. Adományokat kérünk. Kik tehetése szerint adjon. A fillérek éppen olyan becsesek, mint a nagyobb összegek.

A választójogi liga makói fiókjának lelkes felhívását itt közöljük. Jusszon el minden szava minél több szívhöz.

Polgárok!

Magyarország történelmi válság előestéjén áll. Rövid időn belül fog eldőlni a nagy kérdés: bekapcsolódhat-e hazánk a nyugat-európai kultúrnépek sorába, megadták-e számára a gazdasági és kulturális fejlődés lehetősége, avagy meg kell-e maradnia a pangás, az elnyomtatás, a nyomorúság középkori állapotában? Rövidesen elvlik, mire képes az egész ország közvéleménye, a polgárság elkészere dottsége és a munkásság önfeláldozó küzdelme. Minden önértetes és gondolkodó ember tisztában van azzal, hogyha ez a javaslat, amelylyel Magyarország koronázatlan deszpotája a polgárságot megbénítani s a munkásságot guzba kötni akarja, a szuronyok hatalmával törvényerőre emelkedik, úgy Magyarország sorsa meg lesz pecsételve, mert a visszafejlődés évei és évtizedei talán soha sem lesznek többé pótolhatók.

Polgárok!

A jelen pillanatban csupán a szervezett munkásság az a hatalom, amely a szuronyokkal körülbástyázott önkényuralommal szemben a gyors siker reményével veheti fel a harcot. S a munkásság állja is ezt a harcot! A politikai tömegsztrájk eltudja söpörni a fejlődés és haladás akadályozóit, ha a munkabeszüntetés valóban általános és kitartó.

Nekünk polgároknak is talpra kell állanunk, hogy ez a hatalmas demonstráció célját elérhesse. Értünk meg, hogy a mi érdekünk

most teljesen azonos a munkásokéval s bár a tömegsztrájk hatása alatt mi is szenvedünk, a munkásság szenvedése, önfeláldozása, bátorsága aránytalanul nagyobb. Mi, polgárok, a munkásságnak ebben a titáni küzdelmében, ebben az ölső nagy összecsapásában rokonszenvünkön kívül csupán anyagiakkal áldozhatunk. Pénzt kell összeadnunk, hogy elláthassuk a sztrájk ideje alatt a *proletárok gyermekeit*.

Ne legyen Makó város munkásainak családjában egyetlen gyermek se, aki éhezni kénytelen azért,

mert szülei a népjogokért, a boldogulásáért, az ország jövőjéért küzdenek. Minden becsületes polgárt sürgős adakozásra szólítunk.

Aki pénzt nem adhat, vállalkozók legalább bizonyos számú proletárgyermekek ellátására a sztrájk ideje alatt.

A makói választójogi liga.

Adományok és jelentkezések a „Makói Független Újság” és a „Makói Hírlap” szerkesztősége címére küldendők s ott fognak nyugtáztatni.

A KÉSZÜLŐ BÉKE...

KEZDŐDIK A LESZERELÉS.

Az orosz katonákat is hazabocsátják. — A törökök lemondanak Drinápolyról. — A nagyhatalmak közremüködése a béke érdekében.

Az osztrák-magyar monarchia a délvidéken nem szerel le.

Nincs nevezetes hír a Balkánról. Nyíltan és titokban folynak a béketárgyalások, amelyekben nagyon bíznak. A hadviselő felek megunták a háborút és belátják, hogy semmit sem érhetnek el s így inkább békét kötnek.

Kezdődik a leszerelés.

Teljesen megbízható forrásból jelentik, hogy a hadvezetőség megette a szükséges intézkedéseket, hogy az orosz galíciai határon lévő csapatok leszereltesenek és hazaszállíttassanak.

Az orosz katonákat is hazabocsátják.

Háromszáznolcvanezer embert, a kiket tavaly kellett volna szabadsgoltni, a feszült nemzetközi helyzetre való tekintettel visszavitták. Ezeket e hét folyamán el fogják bocsátani. Az orosz kormány megegyezett az osztrák és magyar kormánnyal hasonló intézkedés megtétele tekintetében és a galíciai határon is a legközelebbi napokban megszüntetik a ka-

tonai intézkedéseket.

A nagyhatalmak közremüködése.

A beavított körökből származó hírek szerint a hatalmak legközelebb diplomáciai lépést fognak tenni a bolgár kormányfő és azt a kérdést intézik majd hozzá, hajlandó-e elfogadni a hatalmak közvetítését a békekötés érdekében. Azt hiszik, hogy a kormány erre meg fogja állapítani a szövetségek követeléseinek minimumát. A politikai tököroket látható megelégedéssel tölti el az a hír, hogy Törökországban nagy a hajlandóság a békekötésre.

A törökök lemondanak Drinápolyról.

Törökország hajlandó lemondani Drinápolyról, kárbotlásul azonban kéri, hogy a Fekete tenger parjának egy részét hagyják meg török főnhatóság alatt.

A Délvidéken nem szorelnek le.

Ausztria és Magyarország és Oroszország között határozott megállapodás jött létre a leszerelés dol-

gában. A mi a leszerelés módozatait illeti, azt jelentik, hogy visszavitták 1910. korosztályt, amelyet múlt évi októberben kellett volna elbocsátani az osztrák és magyar külügyi kormány táviratának vétele után, amelyben jelentik, hogy Ausztria és Magyarország az orosz galíciai határon koncentrált csapatokat hazabocsátotta, azonnal el fogják bocsátani. Nem igaz az a hír, hogy Ausztria és Magyarország a bosnyák szerb határon lévő csapatokat is hazaküldi. A monarchia déli részében nem áll be semmiféle változás, mert a monarchia déli részeiben a szláv nemzetiségek kedve nagyon izgatott.

MEG LESZ-E a tömegsztrájk?

Ellentétes hírek — Mit beszélnek a kormánypárton. — Mit mond a szociáldemokrata párt vezetősége. — Holnap beterjesztik a választójogi törvényjavaslatot. — Milyen lesz a sztrájk Makón. — A rendőrkapitány rendelete — A makói munkásság felhívása

Egész Magyarország lázas érdeklődéssel tekint a közeli nagy napok elé. Bizonytalanság ül a lelkeken, mint minden olyan esemény előtt, melynek sikere kétséges. Pe-cig ezuttal nem kétséges a siker, mert végződjék bárhogya is a tömegsztrájk, annyi eredménye lesz, hogy meg fog győzni mindenkit ebben az országban arról, hogy a mai rendszer többé fenn nem tartható, támaszkodjék bár ezer meg ezer szuronyra. A népakaratot ideig-óráig vissza lehet fojtani, verbe fullasztani, de örökre elnémítani soha sem. S ha eljön majd az idő, ami már nem késhet soká, midőn a tömegek megbosszulják évezredes elnyomatásukat, rettentő dolgok fognak bekövetkezni s ezért a hatalom mai urai lesznek felelősek, akik törvénytírással erőszakosságukkal azt felidéztek.

A mai eseményekről tudósításunk következő:

Kormánypárti részről nagy előszeretettel hangoztatják, hogy a tömegsztrájkból nem lesz semmi.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

← kisebb és nagyobb mértékben →
KEDVEZŐ ÁRBAN
 !! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

Ma délelőtt a képviselőházban a következőket mondották:

A szociálemokrata-párt tervezett általános sztrájkja egész bizonyosan elmarad. A szocialisták lapjuknak, a Népszavának holnapi számában nyilatkozatot tesznek, amelyben arra hivatkoznak, hogy egyrészt a kormány óriás haderőt koncentrált a fővárosban, amely minden brutalitásra el van szánva, másrészt pedig a munkásság körében olyan óriás az elkeseredés, hogy a komoly összeütközések teljességgel kikerülhetetlenek volnának, ennél fogva a sztrájkot alkalmasabb időpontra halasztják.

Ezzel szemben a szociáldemokrata párt vezetősége a következőket mondja:

Tegnap a fővárosban az a hír terjedt el, hogy a kormány és a szocialista pártvezetőség között tárgyalások folytak volna a sztrájkra vonatkozólag és hogy eredményre is vezettek. A kormány állítólag engedett volna a korhatár kérdésében és a pártvezetőség ennek ellenében lemondott volna a sztrájk megtartásáról.

Ebből, sajnos, egy árva szó sem igaz. Hogy mindkét részről a múlt hét végén történtek közeledések, az tény. De sem a kormány nem engedett, sem a szocialisták.

Igy a sztrájk holnap vagy holnap után délelőtt kezdődik.

A képviselőház valószínűleg ma vagy holnap befejezi a tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslatot és a holnapi ülés napirendjére kerül a választójogi javaslat tárgyalása.

A makói munkásság is kivészi részét a sztrájk mozgalomból, a pártvezetőség igen élénk agitációt indított a sztrájk sikere érdekében és az agitáció eredménye, hogy az összes makói malmok és fatelepek munkásai sztrájkolni fognak. Agitáció folyik az iránt is, hogy a többi munkások is sztrájkoljanak. A sztrájkra vonatkozólag Rákossy rendőrkapitány a következő rendeletet bocsátotta ki:

A sztrájk egyéni jog, azt a rendőrhatalom nem korlátozza, nem korlátozza a sztrájkoló azon szándékát sem, hogy egy helyen óhajtanak tartózkodni, ha ezt be fogják jelenteni. Ora inti azonban a sztrájkolókat, hogy a dolgozni akarókkal szemben erőszakot vagy fenyegetést ne alkalmazzanak, vagy párkinek is ingó, vagy ingatlan vagyonát rongálni meg ne kíséreljék. Ne türjenek meg a munkások maguk között a sztrájkot nem oda tartozókat, vagy foglalkozás nélküli egyéneket, vagy kétes elemeket, kik a munkások mozgalmát vagy elleni büncselekmények elkövetésére használják fel. A lakosságot pedig figyelmezteti a rendőrhatalom, hogy amennyiben rendőri segítségre szükségük van, vagy panaszkodni van, bármely órában forduljanak a rendőrkapitányi hivatalhoz, hol állandóan gondoskodva van azonnali segítyről.

A sztrájkolókat figyelmeztetem, hogy a sztrájkot kivül csoportosulásokat nem tűrök el, amennyiben felvonulást óhajtanak rendezni, azt a nappali órákban előzetes bejelentés mellett — amennyiben mások vagyona veszélyeztetve nincsen — engedélyezni fogom.

Amennyiben a sztrájkmozgalom oka fájulna, hogy egyes polgárok személye, vagy vagyona sérelmet szenvedne, a tetteseket a kir. bíróságnak fogom átadni, a békés mozgalommal járó intézkedéseket pedig felfüggesztem.

A makói munkásság a sztrájk sikere érdekében a makói polgársághoz fordul támogatásért. Röpcédulákat bocsátott ki a következő tartalommal.

Polgártársak!

Az ország munkássága, szövetségében a haladó polgársággal döntő rohamra készül az általános választójogi jog ellenségei ellen. A tömegsztrájk ostromgyűléssel készül halomra löni a régi Magyarország korhadt bástyáit, hogy a romokon az új, a demokratikus Magyarország megingathatlan várát építse fel.

Ez a küzdelem valamennyiünk ügye, mert mi munkások és polgárok, a munka igaz, érdem szerinti megheccsülését csak demokratikus társadalomban remélhetjük. Mi munkások egyetlen hathatós fegyverünkkel, a munkabeszüntetéssel vehetjük csak fel a harcot. Minden műhely, minden gyár, minden iparos, kereskedő és alkalmazottja, kisbirtokos, mindenki, aki ebben az országban jogokért és jogok révén jobb sorsért épded, annak nem szabad megengednie, hogy a Tisza-Lukács-féle választójogi tervezetből törvény legyen. Ennek a megakadályozására, mozgalmunk támogatására hívunk föl benneteket.

Célunk igazsága megdönthetetlen! Elismert tény, hogy jogfosztottságunk orvoslását csak az általános választójogtól várhatjuk.

Polgártársak! A mi harcunk a ti harcotok is! Ezt a harcot nem anyagi előnyökért küzdjük, ez a harc az általános választójogért való küzdelem! Ennek diadalra juttatásával Magyarországot a nyugati kultúrallamok sorába akarjuk emelni. Polgárok! Ezen küzdelemben azzal a kéréssel fordulunk hozzátok, hogy támogassátok azt.

A makói szociáldemokrata párt.

A sztrájkolóknak gyermekeiknek elvételéről eddig a következők voltak szivesek gondoskodni. Esperst János dr. 3 gyermekéről, ifj. Grosz Henrikné 1 gyermekéről, Gerő Hermin 1 gyermekéről. További jelentkezéseket s a sztrájkolóknak részére adományokat elfogad Kovács Sándor szegedi-utca 52 szám alatt.

Elhalasztják a sztrájkot.

Lapunk zártakor ezt a tudósítást kaptuk.

A szociáldemokrata-párt vezetősége semmi irányban nem hagyja magát befolyásolni és tisztára a taktikai szükségesség szerint fog intézkedni. Ha jónak látja, a választójogi javaslat tárgyalásakor kezdi meg a sztrájkot, de ha szükségesnek látja, végrehajtása idejében mondja ki az általános sztrájk megkezdését. Ebből a nyilatkozatból lehetőknek látszik, hogy a sztrájkot egyelőre elhalasztják.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Márc 4 Kedd Róm kath Cselv Győr 8 Zakariás Nap kél 6 óra 59 perckor nyugszik 5 óra 30 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható. Továbbra is hideg idő várható, és legfeljebb nyugaton némi havazás várható. Sürgönyprognózis: Hideg nyugaton csapadék. Déli hőmérséklet: 3-6 Celsius.

— **Sorozás Makón.** A sorozást ma folytatják Makón. A központi járásból Magyarcsanak, Pityvaros, és Ambrózfalva községeinek állításkötelesei kerültek vizsgálat alá. Összesen 181 ifju került mérték alá és pedig Pityvarosról 84, Magyarcsanadról 76, Ambrózfalváról pedig 19. A három községből benmaradt: Pityvarosról 24, Magyarcsanadról 19 és Ambrózfalváról 10 összesen 53.

Benmaradtak névszerint a következők: Bermula Pál, Supala István, Jaszónky György, Drobista András, Lestyán János, Tószegi Pál, Rick Zoltán, Pribelszkoy István, Urbancsok, István, Péter Márton, Pavló András, Pribelszkoy György, Gubinyi András, Szvorény János, Kurut Pál, Korsul István, Sebők András, Dovály István, Supala Mihály, Konyecsnik András, Sebők Sámuel, Varga János, Gábor János, Maglocki György, pityvarosiak, Zaha Sándor, Balla Károly, Urbán Vince, Higyisan János, Henc Demeter, Panity Vince, Pofon Feita, Radusin János, Alvasi Miska, Ovós István, Higyisan Radulya, Higyisan Uros, Zsuzsuk Traján, Neduca Dusan, Lakatos Demeter, Szok Simon, Varguca István, Bokán Uros, Rotár Péter magyarcsanádiak, Faradó Mátyás, Svorén, János, Makszin Mihály, Korács Márton, Stefanik György Cselovny Mihály Csirik Márton

Cabarka András, Mitykó György, Il Cselovny Mihály ambrózfalvaiak.

— **A marosi hidon autobilok után nem kell vámot fizetni.** A Maroson levő fahíd, tudvalevőleg az Arad-csanádi egyesült vasutak tulajdona. Egy aranyat fizet a hidvám-szedési jogért a vasut, holott e címen nehéz ezeket zsebel be a város közönségétől. Jó szerencse, hogy ez az aranyos állapot már nem tart soká. Ma arról értesítette Babos állomásfőnök a rendőrkapitányi hivatalt, hogy az autobilok után ezentul nem szednek hidvámot. Ez az óriási kedvezmény kell, hogy elszédsen mindenkit ebben a városban. Mily óriási ügy. Erre csak ez a gálans vasutársaság képes, a melyik a levezető csatornák eltömésével árvízvet zudít a nyakunkba s amelyik a szőlőkhoz vezető utat elzárja az orrunk előtt. Mindezekért, no meg az egy aranyért cserébe, mert elengedi az autobilok után járó hidvámot. Makón összevisza 3 autobil van, mert tudvalevő dolog, hogy derék hagymásaink nem autobilon hordják haza a Maroson túlnan hagymájukat. Inkább a hagymás szekerek vámját mérsékelte volna, akkor dicsértük volna a vasutársaságot, de így csak fűtyülni tudnak az ilyen hidvámengedésekre.

— **Sertésvész a makói határ közelében.** A makói gazdákat figyelmeztetjük, hogy Tótkomlós községben a sertésvész fellépett s az állatforgalmi korlátozást elrendelték. Ne hájtsen tehát senki Tótkomlóra jószágot. Különösen érdekl ez a hatrongyosi és a tótkomlós-utáni gazdákat.

— **A makói koldus örököse.** Megemlékeztünk arról, hogy Sipos Mihály makói koldus, több mint 40000 koronát érő vagyon hátrahagyásával az elmúlt hóban meghalt. Míg élt senki sem ismerte, mindenki megvetette. Most, hogy meghalt s a nagy vagyont hátrahagyta egyre nagyobb számmal jelentkeznek a nevető örökösök, a szerető rokonok. Most is jelentkezett egy. Egy szerető unoka Nagyváradon lakik Hunyadi Ferencnek hívják. Hogy, hogyan lehet az öreg Siposnak unokája, mikor még gyereke sem volt, ez olyan csoda, a nit csak ilyen váratlan nagy örökségek idéznek elő. Mert akad-e olyan bolond, aki el nem vállalná most az öreg Sipost nagyapjának. Csak hogy a törvényszék nem olyan bolond, hogy felüljön az ilyen jelentkezéseknak. Bizonyos ugyanis, hogy a nagy örökségre annyi lesz a jelentkező s egyszerre annyi unokája — ija-fia lesz az öreg Si-

Jó minőségű bor literenkint fogyasztási adóval együtt 80 fillér, nagyobb vételnél 72 fillér.

Vidékre hektoliter vételnél 56 és 60 fill. literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Szép elsőrendű zöld here-széna

és tehénnek való széna kisebb és nagyobb mennyiségben

kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

7 HOLD ELSŐRENDŰ FÖLD SZABAD HASZNÁLATRA

haszonbérbe kiadó 9 évre.

Értekezni lehet

IRITZ MIKSA

tulajdonossal.

posnak, hogy ha az örökséget kiosztatják közöttük, mindnyájára csak egy fillér jutna, vagy annyi sem.

— **A kis inas kára.** Nagy kára van Csányi Mihály földéki inasgyerekeknek. Gazdája beküldte tegnap Makóra dohányt bevásárolni. A szegény inas elvesztette a pénzt is s a dohány bevásárlási könyvet, mely Bényei Endre földéki kereskedő nevére volt kiállítva. A megtaláló szolgáltatassa be a rendőrségre.

— **Romlott takarmányrépa.** A múlt nyári és őszi esők okozták hogy a répamagot a legtöbb termelőhelyen nem bírták szárazon betakarítani hanem ott csirázott ki a földjén. Az ilyen mag sohasem fog répát teremni; mert nagyobb részben ki sem kel, s a mi kevés még kicsirázik, az sem bír elég termőeréllyel, hogy rendes répát fejlesszen, hanem ujnyi vékonyágú gyökeret fejleszhet csak. Ember emlékezet óta még soha sem került annyi megbízhatatlan, gyengén csirázó és kevert répa mag forgalomba, mint az idén. Gazdáink helyesen fognak cselekedni, ha répamag beszerzése alkalmával a legszigorúbb írásbeli jóállást követelik az eladó részéről ostraképeség és fajazonosság tekintetében. Ahol nem tartja majd a gazda szem elől ezen óvatosságot, ott azt kockáztatja, hogy az állattartását katasztrófával határos bajok érthetik. Amint egyébiránt halljuk, a földművelésügyi miniszterium szintén készül állás foglalni ez ügyben.

— **Hogy passzióznak Mezőhegyesen a legények?** Furcsa vasárnap délutáni passziózt eszeltek ki Erdegi Pál és Tömör János mezőhegyesi legények. Valahonnan revolvert kerítettek s az utcán lövöldöztek. A lakosok rémülten menekültek házaikba, mert bizony a revolvergolyók nem ismerik a tréfát, de a csendőrök akik a két legényt letartóztatták s revolvereiket elvették s átadták őket a bíróságnak.

— **Ellopták s feltűzelték a kerítését.** Banyár Trailla tornyai gazda minden reggel valami meglepetésre öbrened. Hol egy kerítés oszlopa, hol egy deszka, hol a kutgém hiányzott. A további meglepetéseket elkerülendő, jelentést tett az esetről a csendőröknek, akik lesbe állva rajtakapták Béres György tornyai lakost, amint egy társával ép az egész kerítést szándékozott ellopni. A tettenért tolvajok beismerték, hogy ők lopkodtak el mindenfélét Banyártól, de csak olyat, amivel tüzelni lehet, mert nagyon fáztak s szegénységük miatt tüzelést nem vehettek. A csendőrök feljelentette a tolvajokat a bíróságnál.

— **Disznótoros tolvaj.** Sarnyai István földéki lakos disznót vágott tegnap. A sonkát husfélét s zsírt éjszakára a kamrába tette. A finom illat egy ügyeskező tolvajt odacsábított s az utolsó szál hurkáig mindent ellopott. Az ismeretlen tolvajt nyomozza a csendőrség.

— **Egy gazdátlan malacot őriznek a rendőrségen,** jogos tulajdonosa jelentkezhettek érte a hivatalos órák alatt.

— **A bandita halála.** Hatalmas műsort állított össze a makói Uránia-színház igazgatósága kedd este. Az előadásnak nem egy, de két slágere lesz, melyek közül az egyik: **A bandita halála** kétség kívül egyike a leghatásosabb drámáknak. Három felvonásos műremek, melynek tartalma, fölvétele mind külön külön is elragadó. A másik sláger egy két felvonásos vígjáték a **Benjáminkariéje**, mely már azért is vonzó és bájos, mert a budapesti Vigaszínház művészei játsszák és mert ez a leg-szebb magyar mozifilm. A műsor többi számai is elsőrendűek.

— **Anyakönyvi hírek.** Elhaltak. Birinyi Rozália özv. Király Sándorné 54 éves, Tasi Ilona 4 hónapos, Gazdag Mária 15 éves, Jeni Sándor 19 hónapos, Szentpéteri Ferenc 64 éves, Lakatos Mária 6 hónapos korában.

A makói piacról.

Áremelkedés minden cikkben.

A vasárnapi piac élénk forgalma dacára az összes piacra hozott áruk meglehetősen magas áron keltek el s általában szilárdság tapasztalható áruk tekintetében nemcsak a makói, hanem úgy a budapesti, mint az ország összes piacain.

A buza ára a makói piacon vasárnap 22 koronába került. Budapesten 23 korona 60 fillérbe került a buza métermázsája.

A kukorica ára változatlanul 12—13 koronába került Makón. Budapesten 14 korona a kukorica métermázsája.

A hagymapiacra, mint azt már a múlt alkalommal is irtuk, némi élénkség tapasztalható. Egy kis kereslet mutatkozik a hagyma iránt, ami megszilárdította az arakat. Igaz, hogy csak hatszokkal emelkedik a hagyma ára, de hát ez is valami. Vasárnap már 4 korona 20 fillért is fizettek a vöröshagyma métermázsájáért.

A fokhagyma ára változatlanul csekély, 4 koronába került vasárnap métermázsája. A dughagyma is, minőség szerint 15—18 koronába került száz kilónként.

Pusztító tüzek a vármegyében.

Gyujtogató gyermekek — gondatlan szülők.

Három helyen is pusztított a tűz Csanádvármegyében. Mindhárom helyen a tüzet gyufával játszó gyermekek, vagy pedig a szülők gondatlansága okozta. Egy-egy eldobott gyufaszál sokszor évtizedek fáradságos munkáját hamvasztja el s mégis mily gondatlanul dobálják el vagy hagyják, hogy gyermekükbe jutva pusztító veszedelmet idézzen elő. A pusztító tüzekről tudósításunk következő:

Tegnap éjjel kigyulladt és leégett Katz Viimos mezőkovácsi kereskedő cirokkészlete. A tüzet Mikits István 13 éves suhanc idézte elő. Ki a cirokkazal tövében cigarettázott s a még égő gyufaszálát a kazal tövébe dobálta. A gyujtogató suhanc szülei ellen eljárás indult.

Kevermesen a tüzet maga a gazda, Kotrocó István idézte elő. Kotrocó a szalma körül foglalatoskodott, miközben vidáman pipált. A pipázás nagyon sokba fog kerülni, mert a kivert pipa s az eldobott gyufaszálaklól tűz keletkezett, mely nemcsak a szalmát, de a házat is elpusztította. A kár 2000 korona, melynek csak egy része térül meg biztosítás révén.

A harmadik tüzet egy 6 éves fiucska okozta. Magyar András kunágotai gazda 6 éves fia egy skatulya gyufát talált s azzal játszadozott. Egymásután gyujtogatta s dobálta el a gyufaszálakat. Az égő gyufától meggyulladt az ágynemű, amittől a gyermek annyira

megijedt, hogy elszaladt hazulról s felkereste a negyedik szomszédban időző édesanyját. A szomszédhoz érve a lelkendező fiucska összeesett s csak annzit tudott mondani:

— Jaj anyám ég a ház!

A kis fiút eszméletre térítették, de mire aztán az égő házhoz siettek, már minden égett, lángolt. Semmit sem lehetett megmenteni. Elpusztult minden. A kár meghaladja 2000 koronát. Biztosítva volt, de csak részben.

Mind a három esetben a csendőrség gondatlanság miatt eljárást indított s így a kár tetejébe a szülőköt meg fogják még büntetni is.

IRODALOM.

Anatole France: Az istenek szomjaznak, Anatole France legújabb regényét hozza az Athenaeum Könyvtár most megjelent kötete. Ezzel már azt is megmondottuk, hogy remekművet tesz a magyar közönség számára hozzáférhetővé France ma Francia országnak és az egész világnak egyik legolvasottabb írója és mégis meg tudta magát óvni a tulprodukeziótól és így, a mi vele együtt jár, a hanyatlástól is. Lehet, hogy ennek tika France tudós hajlandóságaiban rejlik. Minden regénye gondos és alapos kutatásoknak eredménye. Am ezek úgy eltűnnek fantáziájának aranyháloja mögött, hogy az olvasó nemcsak hogy nem fárasztják, de olykor még veszi észre. Az istenek szomjaznak a francia forradalomból meríti tárgyát. Tehát bő alkalmat adott France-nak az elmélyedésre. És valóban annyira belemerült ezeknek a rendkívüli időnek lelki és gondolat világába, hogy regénye valóságos reveláció-ként hat. A gyönyörű mese keretében megmutatja mindazt, a mi ebben a korban nagszerű és kiesinyes, mindazt, a francia forradalomra jellemző. A tragikus hős, az élelmes kalmár, a féltisten, a címikus, a csupa-szív, a csupa-ész-ember, a kegyetlen, vszromjas némbor, a kihsapongó he éra a kaleidoszkop alakjainak gyorsaságával merülnek fel és tűnnek el France a sok nagszerű történeti munka után is tud a francia forradalomról újat mondani és a mi a fő, le tudja figyelmenket bilineselni. Megdöbben és ellágyít, lelkét és kibáncdit, ezer hangulattal tölti el lelkünket, mint a hogy ezerhangulatu minden nagy korszak és minden nagy ember. Az egész regény fölött a lundó derűként árad el France finom ironiája és diszkrét boézise. Stilszerű, erről a kristalyszta és egyszerűségében annyira művészi stílusról nincs új mondani való. Legfeljebb Bölöny Györgyöt, a fordított koll megdicsérünk, ki vissza tudja adni szépségeit. A könyv kiállítása, mint minden Athenaeum Könyvtár köteté, nagyon izléses. Borítólappját Basch Árpád illusztrációja díszíti. A kötet ára 1 korona 90 fillér.

Regény.

Egy világváros rejtelméi.

(60)

13. fejezet.

A kitagadott fiu.

láták egymást, megférásodott.

Sokkal szebb és csinosabb volt, mint ott a faluban.

Terci szive sebesen lüktetett. Mintha az esziendők óta visszafojtott érzések mind egyszerre ébredtek volna fel benne. Ah, különös portéka is az a szív!

— Ejnye, de megijedt a látásom-

tól, szólt a férfi, pedig hidje meg, a sok esziendő után is itt hordom a szívem fölöt azt a kos hajfűrtöt, mit otthon a patakparti fűzesben emlékebe adott. Akár hiszi akár nem, megnézem naponta, megcsókolom minden este. Oh engem életem legszebb és legholdogabb napjaira emlékeztetnek azok a kedves hajszálak. Aakrja látni a haját?

— Ne szoljon hozzám ezen a hangon, Kállay ur, susogta Terci remegve. Ne szoljon így, mert rögtön sírok. Régen férhez mehettem volna, de olvasom a maga szép költeményeit és azt gondoltam, nem megyek férjhez addig mig maga olyan verseket ír.

— Olvassa őket? szólt a férfi látható örömmel. Ez boldoggá tesz... Azonban ne álljunk itt, a járókelők reánk bámulnak... Hova, merre megy? Ha megengedi elkísérem.

Merre is megyek... Igen... haza, a Petsy-palotába... felelte a leány zavartan és tovább indult.

Maga reszket, Terci. Mi baja van.

(Folyt köv.)

Uránia Színház.

Kedden este 8 órakor:

A bandita halála.

Nagyhatású dráma 3 felvonásban.

A gőz benzin ellen.

Dráma.

Benjáminkariéje.

Magyar film. Humoros sláger. 2 felvonásos vígjáték. A budapesti Vigaszínház tagjai játsszák.

Maori evezősök versenye.

Természeti felvétel.

Rőfös áruk

!! kiárusítása !!

Tűztől megmentett rőfös áruk: szövetek, selymek, delaine, karnavász, vásznak, függönyök s szőnyegek

rendkívül olcsó árban.

Ugyszintén sértetlen s teljesen friss új áruk igen engedményes árban mesés olcsón kaphatók TAMÁS MIHÁLY üzletében. (Ludpiac.)

Tombola-játék

a „Korona,, kávéházban csüörtökön este. Rendkívül fényes és értékes tárgyak kisorsolása.

Kolompár Béla hangversenyez

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb poszós plüss kabátok, mindenfajta szörme boák és muffok

A legegyszerűsőtől a legfinomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltő

Blau, alja pongyol és osztümö nemkülönböztetve női fehérművek dus választékban olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Disztes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

MILLIO ember használja

Köhögés

elnyálkásodás, katarus és rekedtség ellen a

6150 elismert levél orvosok és műgüemberektől, a mely igazolja, hogy hatása a legbiztosabb. A legolcsóbb és legízletesebb cukorka. 1 csomag 70 és 40 fill, 1 doboz 60 fill.

Kapható Makón: Ember József, Breuer Zoltán, Kudar Lejos, Ienei Székely Lajos, Sándor Zsigmond, Peér Endre gyógyszerárúhá-
ban. Popper Gyula főtéri drogeriájában és Baros Károly gyógytárában Fűdeakon.

Nincs többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi szer, alig párszor használata után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorhajt is. Erősít, élét. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírárt bizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona. Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és ágon áll.

Meglepő ujdonság!

Facimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wagner a „Hangszer-király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József körút 15. z. Fényképes árjegyk ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címére

ÉRTESEITÉS! Saját termésh fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. BARANYAI JÁNOS, Szegedi-utca.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidogozva, remek hangú, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József körút 15. Fényképes árjegyk ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Ujdonság!

Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen notát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal csak 6 kor.

Wagner „Hangszer Király”

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruháza, Budapest, József-körút.

fényképes hangszerárjegyzék ingyen. — Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra

NEM ELÉG ARATÓGEPET csak vásárolni,

fontos annak kezelését is ösmerni, de nagyon fontos az is, hogy milyen gép legyen megvásárolva.

Legjobb alkalom vevőknek a díjtalan és vételkötelezettség nélkül való gépkezelés megtanulása!

1913. március 3-án kezdődik. Arató-gép tanfolyamra már beiratkozhatnak HALÁSZ Á. üzletében Makó, Fő-tér.

— Fűtött helyiségben lesz megtartva. Vidékiek részére — 1913. évi március hó 10-én kezdődik.

Manilla már most megrendelve előnyös ár.

Ujdonság!

Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüstműcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, erőssel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 6 korona

Wagner Hangszer-Király

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szant alatt Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, barmit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar a Makói Független Ujság hirdetés útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadói hivatalban.